

TUYÊN BỐ E-SAK KA OU

“Cuộc sống và đất đều giống nhau. Chúng ta cũng giống như đất. Chúng ta sinh ra từ đất. Chúng ta quay trở về với đất. Chúng ta không thể coi đất đai là tài sản của mình, bởi vì thực sự chúng ta thuộc về đất đai. Nếu hiểu được điều này, chúng ta sẽ biết cách chia sẻ và cho đi. Nhưng nếu không hiểu thì chúng ta sẽ đấu tranh và chiếm đất để biến thành của mình”. – Joni Odochao, trưởng lão Karen

Châu Á là khu vực có tính đa dạng sinh học và văn hóa cao, nơi chúng ta, những Người bản địa, đóng vai trò quan trọng trong việc bảo tồn và quản lý đất đai, lãnh thổ, nguồn nước và tài nguyên của chúng ta. Tuy nhiên, chúng ta cũng phải đối mặt với nhiều thách thức và mối đe dọa từ biến đổi khí hậu, nạn phá rừng, suy thoái đất đai, vi phạm nhân quyền và cái gọi là phát triển. Do đó, điều cần thiết là các chính phủ phải hỗ trợ, công nhận và tôn trọng các giá trị, tập quán, đất đai, lãnh thổ, nguồn nước và tài nguyên của chúng ta.

Được hướng dẫn bởi sự khôn ngoan của tổ tiên và những người lớn tuổi của chúng ta, những người đã bảo vệ đất đai, lãnh thổ, vùng biển và tài nguyên của chúng ta từ thời xa xưa;

Cam kết hoàn thành vai trò quản lý đất đai, lãnh thổ, vùng nước, thiên nhiên và di sản văn hóa của chúng ta;

Được thúc đẩy bởi mong muốn tiếp tục phát huy các giá trị của Người Dân Bản Địa trong việc đoàn kết, quan tâm và chia sẻ đối với các thế hệ tương lai và trong cộng đồng rộng lớn hơn;

Được cảnh báo trước tình trạng mất đa dạng sinh học nhanh chóng, hiện tượng nóng lên toàn cầu không kiểm soát được và tình trạng ô nhiễm lan rộng, tất cả những điều này đang làm suy giảm chất lượng cuộc sống của chúng ta và đe dọa nền văn hóa của chúng ta, dự đoán một tương lai ảm đạm cho các thế hệ hiện tại và tương lai cũng như cho hành tinh và sự sống trên trái đất;

E-sak Ka Ou Declaration

"E-sak Ka Ou" is a term used by the Urak Lawoi Indigenous Peoples to refer to the place where their ancestors first settled on Lanta Island, Krabi Province, Thailand. It means the gill of the Manta ray.

Nhận thức được rằng các cuộc khủng hoảng về đa dạng sinh học, khí hậu và ô nhiễm bắt nguồn từ các cấu trúc và mối quan hệ chính trị và kinh tế-xã hội bất công, chúng vi phạm quyền con người và quyền của Người Bản Địa, đối với những điều này những người phải chịu trách nhiệm chính là các thủ phạm và những người mang trọng trách;

Nhắc lại rằng chúng ta được hưởng các quyền tập thể như đã nêu trong Tuyên bố của Liên hợp quốc về Quyền của Người Bản Địa (UNDRIP), mà tất cả các chính phủ phải công nhận và tôn trọng trong khuôn khổ chính sách và pháp lý của họ. Những nỗ lực của chính phủ nhằm làm loãng quyền của Người Dân Bản Địa thông qua những khái quát hóa và các thuật ngữ khác nhằm bóp méo danh tính và các quyền hợp pháp của chúng ta sẽ không được chấp nhận;

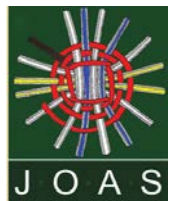
Khẳng định rằng sự tham gia tích cực của Người Dân Bản Địa vào tất cả các quá trình hoạch định chính sách và ra quyết định có liên quan là rất quan trọng để đạt được tầm nhìn và mục tiêu về sự cùng tồn tại và sự thịnh vượng của con người và thiên nhiên;

Chúng ta, 47 đại biểu tham dự Hội nghị khu vực Châu Á về Quyền, Đa Dạng Sinh Học và Biến Đổi Khí Hậu của Người Bản Địa, được tổ chức vào ngày 5-8 tháng 11 năm 2023 tại Krabi, Thái Lan, đại diện cho 32 cộng đồng Người Bản Địa, phụ nữ, thanh niên, người khuyết tật, và các tổ chức phát triển từ 11 quốc gia, đã kết thúc hội nghị với việc khẳng định các quyền của chúng ta và kêu gọi các biện pháp cần thiết để bảo vệ các quyền này, như đã nêu trong Tuyên bố của Liên hợp quốc về Quyền của Người bản địa (UNDRIP).

Bây giờ chúng ta chuyển tiếp Tuyên bố của Hội nghị này như một lời phát biểu về quan điểm chung của chúng ta với tư cách là Người Dân Bản Địa trong việc tìm kiếm các giải pháp hợp tác cho những mối quan tâm và vấn đề cấp bách mà chúng ta và toàn thể nhân loại đang phải đối mặt.

(CorDisRDS Inc.)

Tầm Quan Trọng và Tính Cấp Thiết của các Cam Kết Toàn Cầu và Cách Tiếp Cận Toàn Xã Hội

Sự cấp bách phải giải quyết cuộc khủng hoảng đa dạng sinh học và khí hậu là vô cùng rõ ràng và được cảm nhận hàng ngày trong cộng đồng của chúng ta, ảnh hưởng đến văn hóa, lối sống và kiến thức bản địa của chúng ta trong tất cả các hệ sinh thái và khu vực trên thế giới. Biến đổi khí hậu và mất đa dạng sinh học là vấn đề sống còn đối với nhiều người trong chúng ta; quyền con người của chúng ta được sống và có một môi trường trong sạch, lành mạnh và bền vững đang bị đe dọa. Tính cấp bách này cũng đã được các tiến trình của Liên hợp quốc nêu rất rõ ràng, trong đó có Công Ước về Đa Dạng Sinh Học (CBD) và Công Ước Khung về Biến Đổi Khí Hậu (UNFCCC). Các tiến trình này đòi hỏi sự thay đổi mang tính chuyển đổi, nhấn mạnh rằng hoạt động kinh doanh thông thường không còn là một lựa chọn nữa. Các tiến trình này cũng kêu gọi cách tiếp cận toàn chính phủ và toàn xã hội, đây là cách tiếp cận hết sức cấp bách ở cấp quốc gia và địa phương. Chúng ta thừa nhận và hoan nghênh rằng những đóng góp, quyền, kiến thức và giá trị của chúng ta ngày càng được công nhận và tôn trọng trong các tiến trình toàn cầu, nhưng chúng ta rất lo ngại rằng điều này không được phản ánh trong các tiến trình, luật pháp và khung chính sách quốc gia. Ở nhiều quốc gia, luật pháp quốc gia mâu thuẫn với luật pháp và tiêu chuẩn quốc tế, chẳng hạn như UNDRIP, Công Ước về Xóa Bỏ Mọi Hình Thức Phân Biệt Đối Xử Chống Lại Phụ Nữ (CEDAW), Khuyến Nghị Chung số 39, Khung Đa Dạng Sinh Học Toàn Cầu Côn Minh-Montreal của UNCBD (KMGBF), và Hiệp Định Paris về Biến Đổi Khí Hậu.

Tham Gia vào Các Chiến Lược và Kế Hoạch Hành Động Về Đa Dạng Sinh Học Quốc Gia (NBSAP) và Các Đóng Góp Do Quốc Gia Tự Quyết Định (NDC)

Để triển khai cách tiếp cận toàn xã hội, chúng ta kêu gọi các chính phủ đảm bảo sự tham gia đầy đủ và hiệu quả của người dân bản địa, bao gồm phụ nữ, thanh niên và người khuyết tật bản địa trong việc ra quyết định liên quan đến đa dạng sinh học và biến đổi khí hậu. Điều này đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng hoặc xem xét và cập nhật các Chiến Lược Và Kế Hoạch Hành Động Về Đa Dạng Sinh Học Quốc Gia (NBSAP) để phù hợp với Khung Đa Dạng Sinh Học Toàn Cầu Côn Minh-Montreal (KMGBF) và Các Đóng Góp Do Quốc Gia Tự Quyết Định (NDC) thông qua việc thành lập một không gian dành riêng cho Người Dân Bản Địa. Các cơ chế tham gia hiệu quả ở tất cả các giai đoạn của các quá trình này phải được khẩn trương thiết lập ở cấp quốc gia và địa phương, hoặc tăng cường ở những nơi đã tồn tại.

NBSAP và NDC không nên chỉ tập trung vào hành động áp đặt từ trên xuống về bảo tồn, giảm thiểu và thích ứng biến đổi khí hậu mà không có sự đồng thuận trước, tự nguyện và được thông tin đầy đủ (FPIC), vốn đã tác động đến chúng ta và vi phạm các quyền của chúng ta. NBSAP và NDC phải dựa trên cách tiếp cận dựa trên nhân quyền, bao gồm mục tiêu mạnh mẽ để đảm bảo quyền sở hữu tập thể của chúng ta và đảm bảo sự đồng thuận trước, tự nguyện và được thông tin đầy đủ (FPIC) cho tất cả các hành động về đa dạng sinh học và khí hậu trên đất đai, lãnh thổ, vùng biển và tài nguyên của chúng ta. Họ cũng phải công nhận và thừa nhận những đóng góp, các giá trị, thực hành và quan điểm của chúng ta về bảo tồn, sử dụng bền vững và phục hồi thiên nhiên cũng như giảm thiểu và thích ứng với khí hậu.

Giá Trị của Kiến Thức Bản Địa trong Biến Đổi Khí Hậu và Bảo Tồn Đa Dạng Sinh Học

Kiến thức của chúng ta mang tính tổng thể và nhìn thấy các mối quan hệ trong thế giới nơi chúng ta đang sống. Đó là bản đồ văn hóa và sinh thái của các lãnh thổ của chúng ta. Đó là nền tảng cho sự thịnh vượng và khả năng phục hồi văn hóa của cộng đồng chúng ta, đồng thời duy trì mối quan hệ tốt đẹp với những điều vô hình được thể hiện trong tâm linh của chúng ta, cũng như với hệ sinh thái và môi trường lành mạnh. Việc liên tục tạo ra, nuôi dưỡng và chuyển giao kiến thức giữa các thế hệ là rất quan trọng cho sự thịnh vượng của chúng ta cũng như khôi phục sự cân bằng sinh thái và môi trường và sự sống trên chính hành tinh này. Kiến thức của chúng ta được người lớn tuổi, phụ nữ, thanh niên và trẻ em cùng nắm giữ vì lợi ích chung của cộng đồng và sự công bằng giữa các bên. Tuy nhiên, kiến thức của chúng ta đang bị suy giảm do các yếu tố bên ngoài như sự phá hủy hệ thống giáo dục cũng như sự mất giá và xói mòn nền văn hóa và thế giới quan của chúng ta.

Chúng ta kêu gọi những người có trách nhiệm và cộng đồng thế giới thừa nhận bản chất toàn diện của hệ thống kiến thức của chúng ta và vai trò chính của chúng trong việc đạt được các mục tiêu và mục đích của UNCBD và UNFCCC, đặc biệt là trong Kế Hoạch Thích Ứng Quốc Gia (NAP), NBSAP và NDC. Chúng ta sẽ nỗ lực khôi phục kiến thức và thực tiễn của mình thông qua tích lũy tài liệu và phổ biến các thực tiễn tốt, và bằng chứng thu được từ việc này sẽ cho phép chúng ta quảng bá hệ thống kiến thức của mình vào các khuôn khổ phát triển chính sách và quốc gia. Để chúng ta đạt được điều này, các nguồn lực phải được phân bổ thỏa đáng cho Người Dân Bản Địa bằng tài trợ trực tiếp cho các tổ chức và cộng đồng của chúng ta.

Công Nhận Quyền Của Người Dân Bản Địa Trong Việc Bảo Tồn

Mục tiêu 3 của KMGBF nhằm đảm bảo rằng đến năm 2030, ít nhất 30% diện tích đất, lãnh thổ, vùng nước và đại dương được bảo tồn và quản lý hiệu quả thông qua hệ thống các khu bảo tồn và các biện pháp khác, bằng cách công nhận các lãnh thổ bản địa. Tuy nhiên, luật pháp và khung chính sách của nhà nước về các khu vực được bảo vệ và bảo tồn vẫn tiếp tục các di sản thuộc địa của cách tiếp cận pháo đài đối với bảo tồn, không công nhận các hoạt động bảo tồn của Người Bản Địa hoặc quyền sở hữu tập thể của chúng ta đối với đất đai, lãnh thổ, nguồn nước và tài nguyên. Cách tiếp cận này tiếp tục vi phạm các quyền của chúng ta, di dời cộng đồng của chúng ta, hình sự hóa những người bảo vệ quyền của Người Bản Địa, tạo ra xung đột và không đạt được kết quả tích cực về đa dạng sinh học.

Chúng ta kêu gọi các chính phủ, các tổ chức phi chính phủ về bảo tồn và các tổ chức liên quan cải cách khung chính sách và luật bảo tồn cũng như sửa đổi các kế hoạch chiến lược của họ bằng cách công nhận các lãnh thổ của Người Dân Bản Địa như là con đường thứ ba tách biệt với các khu bảo tồn và các biện pháp bảo tồn hiệu quả khác dựa trên khu vực (OECM) trong tiến trình đạt tới Mục tiêu 3. Các chính phủ, tổ chức tài chính và doanh nghiệp phải chấm dứt nạn phân biệt đối xử, hình sự hóa và sát hại Người Dân Bản Địa và đảm bảo rằng không có nhân quyền nào bị vi phạm trong việc thực hiện các chương trình, dự án và hoạt động bảo tồn đa dạng sinh học và biến đổi khí hậu. Họ nên hỗ trợ các phương pháp bản địa của chúng ta trong việc bảo tồn lãnh thổ và sử dụng tài nguyên bền vững.

Thị Trường Carbon Và Tín Dụng Đa Dạng Sinh Học

Bất kỳ dự án hoặc chương trình tín dụng carbon và đa dạng sinh học nào trên vùng đất, lãnh thổ và vùng nước của chúng ta đều không thể diễn ra nếu không có sự đồng ý tự nguyện, trước và được thông tin đầy đủ (FPIC) của chúng ta. Chúng ta yêu cầu thông tin đầy đủ và minh bạch về các thị trường này, cách chúng liên quan và tác động đến các thể chế và thế giới quan truyền thống của chúng ta cũng như ý nghĩa của chúng đối với quyền của chúng ta đối với đất đai, lãnh thổ, nguồn nước, tài nguyên và tính toàn vẹn văn hóa. Đánh giá tác động về văn hóa, môi trường và nhân quyền có sự tham gia phải được thực hiện với sự tham gia đầy đủ của người dân bản địa để chúng ta có thể đưa ra những quyết định chung được thông tin đầy đủ và có thể đàm phán một cách công bằng và bình đẳng về các thỏa thuận chia sẻ lợi ích.

MALEYA
Foundation

PEREMPUAN AMAN

NEFIN

Thị trường carbon và đa dạng sinh học có thể làm xao lãng mục tiêu chính là giảm mạnh lượng khí thải carbon do những kẻ gây ô nhiễm và những tác nhân có trách nhiệm lịch sử vì gây ra biến đổi khí hậu. Khái niệm bù đắp không phải là giải pháp thực sự; giảm lượng khí nhà kính (GHG) tại nguồn mới là chìa khóa chính. Các cơ chế và tiêu chuẩn do cộng đồng định hướng là rất cần thiết để vượt ra ngoài các thị trường carbon và đa dạng sinh học này, vốn dựa trên việc thương mại hóa thiên nhiên.

Vai Trò Của Người Dân Bản Địa Trong Việc Lập Kế Hoạch, Thực Hiện, Giám Sát Và Báo Cáo

Chúng ta yêu cầu các chính phủ và các bên liên quan đảm bảo sự tham gia đầy đủ, hiệu quả và công bằng của Người Dân Bản Địa, bao gồm cả phụ nữ, thanh niên và người khuyết tật bản địa trong việc lập kế hoạch, thực hiện, giám sát và báo cáo về đa dạng sinh học và biến đổi khí hậu, bao gồm cả việc tạo ra dữ liệu chi tiết ở tất cả các giai đoạn.

Các chính phủ phải kết hợp các cơ chế hỗ trợ (chẳng hạn như hỗ trợ kỹ thuật và tài chính) trong việc lập kế hoạch cho bất kỳ hoạt động khí hậu và đa dạng sinh học nào. Các chương trình và quỹ phải được triển khai với các cơ chế bảo vệ sẵn có, chẳng hạn như Sự Đồng Thuận Tự nguyện, Trước Và Được Thông Tin Đầy Đủ (FPIC) của Người Dân Bản Địa, phù hợp với UNDRIP.

Các chính phủ cũng phải ghi nhận và hỗ trợ, bao gồm thông qua tài trợ trực tiếp, những đóng góp của Hệ Thống Thông Tin Và Giám Sát Dựa Vào Cộng Đồng (CBMIS) về đa dạng sinh học và biến đổi khí hậu ở mọi cấp độ, đặc biệt ở cấp địa phương và trong các báo cáo quốc gia, ghi nhận những đóng góp về hệ thống kiến thức của chúng ta, các chỉ số, công cụ cùng với đổi mới khoa học công nghệ.

Tổn Thất Và Thiệt Hại

Người Dân Bản Địa phải chịu những mất mát và thiệt hại nghiêm trọng về kinh tế và phi kinh tế do biến đổi khí hậu, trong khi họ góp phần rất nhỏ vào sự nóng lên toàn cầu và mất đa dạng sinh học. Các chính phủ phải đảm bảo rằng Quỹ Tổn thất và Thiệt hại có Chính sách về Người Dân Bản Địa, Nhóm Tư vấn về Người Dân Bản Địa và các đại diện của Người Dân Bản Địa trong cơ quan ra quyết định của cơ cấu quản trị của quỹ. Hơn nữa, các nguyên tắc và tiêu chuẩn nhân quyền phải là trọng tâm của cơ chế Quỹ Tổn thất và Thiệt hại cũng như trong việc vận hành nó. Ngoài ra, tổn thất và thiệt hại phi kinh tế đối với Người Dân Bản Địa phải là một phần của Quỹ Tổn thất và Thiệt hại và phải được chính Người Dân Bản Địa xác định.

Nâng Cao Năng Lực Cho Người Dân Bản Địa, Các Tổ Chức Phi Bản Địa Và Các Cơ Quan Nhà Nước

Việc nâng cao năng lực cho người dân bản địa, đặc biệt là phụ nữ, thanh niên và người khuyết tật bản địa để họ có thể tham gia vào các quy trình UNCBD và UNFCCC là rất quan trọng. Cũng cần nâng cao năng lực của các Bên và các bên liên quan khác để tham gia một cách có ý nghĩa với Người Dân Bản Địa và tìm kiếm FPIC từ các cộng đồng liên quan trong việc thực hiện tất cả các hành động về khí hậu và đa dạng sinh học.

Huy Động Tài Chính Và Nguồn Lực

Đất, lãnh thổ, vùng nước và tài nguyên của người dân bản địa chiếm phần lớn đa dạng sinh học còn lại của thế giới và đóng góp to lớn vào các mục tiêu của UNCBD và UNFCCC. Mặc dù đóng góp ít nhất vào sự nóng lên toàn cầu và mất đa dạng sinh học, chúng ta lại là những người bị ảnh hưởng nhiều nhất và bị loại khỏi các nguồn lực cần thiết để giải quyết khủng hoảng khí hậu và đa dạng sinh học.

Cách tiếp cận dựa trên nhân quyền phải hướng dẫn đầu tư và huy động bất kỳ nguồn tài chính nào vào vùng đất, lãnh thổ và vùng nước của người bản địa tuân thủ đầy đủ UNDRIP, đảm bảo quyền sở hữu, sự lãnh đạo, quyền tự quyết và tự quản của chúng ta.

Các cơ chế tài chính thuộc Quỹ Khung Đa Dạng Sinh Học Toàn Cầu (GBFF), Quỹ Khí Hậu Xanh (GCF), Quỹ Tồn Thất Và Thiệt Hại, cùng nhiều quỹ khác, phải có cơ sở vật chất chuyên dụng với các chương trình làm việc dành riêng cho Người dân bản địa, bao gồm phụ nữ, thanh niên và người khuyết tật bản địa. Chúng ta yêu cầu và kêu gọi các quốc gia, đặc biệt là các quốc gia phát triển, cung cấp nguồn tài chính để tiếp cận, đáng tin cậy và dồi dào từ các nguồn công của họ trực tiếp cho Người Dân Bản Địa. Tài chính về khí hậu và đa dạng sinh học không được huy động dưới hình thức cho vay hoặc nợ mà phải là một phần trong trách nhiệm về môi trường-xã hội và trách nhiệm lịch sử.

